

Тетяна Вікторівна ГАНЖА,

*кандидат юридичних наук, доцент кафедри криміналістики,
судової експертології та домедичної підготовки факультету №1
Харківського національного університету внутрішніх справ;
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9769-486X>*

Ілля Володимирович ПЕТРАКОВ,

*курсант групи 401 факультету №1
Харківського національного університету внутрішніх справ*

ПРО ЗДОБУТКИ ТА ПЕРСПЕКТИВУ ВИКОРИСТАННЯ НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ

Всесвіт охопив стрімкий розвиток технологічних процесів. Активне впровадження новітніх технологій у життя людей дозволяє ефективно виконувати завдання, підвищувати якість роботи в різних сферах суспільного життя, економити ресурси, забезпечувати постійний, вірний та надійний доступ до інформації. Робота з інформацією є одним із основних напрямів вдосконалення криміналістичної діяльності. Цей вид діяльності передбачає роботу з інформацією про кримінальне правопорушення та його учасників, фіксування картини злочину, застосування інформаційних обліків, здійснення кримінального аналізу. Впровадження інноваційних технологій у цій сфері має винятково велике значення для кримінального провадження. Тому застосування новітніх технологій лазерного 3D-сканування є унікальним способом фіксації, дослідження, оцінки та використання доказової інформації під час досудового розслідування.

Упродовж останніх десятиліть розвиток електронних технологій набирає все більшого оберту, що спричиняє закономірному створенню новітніх технологій та програмного забезпечення [1]. Одним із таких пристроїв є лазерний 3D-сканер, який дозволяє якісно та ефективно фіксувати кримінально значущу інформацію. 3D-сканер – це технічний засіб, який дозволяє тривимірну електронну копію сканованого об'єкта, яку можна надалі переглянути та досліджувати за допомогою програмного забезпечення, а також роздрукувати на 3D-принтері [2].

Лазерне 3D-сканування – це процес охоплення мільйонів точок певного реального середовища, що дозволяє створити його віртуальну модель [3]. Основним завданням лазерного 3D-сканування у криміналістичній діяльності є фіксація криміналістично значущої інформації у формі виготовлення 3D-моделі з об'єктивним відобра-

женням картини й обстановки злочину. Але окрім візуалізації обстановки можна виділити ще низку додаткових можливостей застосування лазерного 3D-сканування під час кримінального провадження, а саме це:

- балістичні дослідження (наприклад, створення 3D-моделей куль, гільз);
- біологічні дослідження (наприклад, вивчення слідів крові, відтворення траєкторій бризок крові, аналіз процесу появи та їхнього утворення на місці події);
- трасологічні дослідження (наприклад, створення 3D-моделей об'ємних ніг, взуття, слідів зубів);
- дактилоскопічні дослідження (наприклад, створення баз даних тривимірних моделей відбитків пальців);
- антропологічні дослідження (наприклад, створення 3D-моделей зніченого обличчя невідомого трупа особи);
- дослідження обставин дорожньо-транспортної пригоди (наприклад, реконструкція механізму ДТП).

Як і будь-яка нова технологічна розробка, 3D-сканування має свої переваги та недоліки. До переваг ми можемо віднести наступне:

- 1) висока точність (технічні можливості є ефективнішими, ніж вербальний опис у протоколі чи статичний фотографії);
- 2) значна швидкість оброблення інформації (для детального опису однокімнатної квартири у звичайний спосіб потрібно близько 2-3 годин, але 3D-сканер може створити реалістичну модель за декілька хвилин);
- 3) додаткові функції (можливість 3D-сканера створення анімацій, планів, проєкцій, розрізів об'єкта у форматі 2D);
- 4) простота процедури використання (після проходження відповідних курсів інспектор-криміналіст чи слідчий може легко опанувати та застосувати технології 3D-сканування).

Попри всі переваги цієї технології, 3D-сканування має свої недоліки, а саме: по-перше, вартість засобів та відповідного програмного забезпечення до них є достатньо високою; по-друге, обов'язкова наявність спеціальних знань, типової методики та розробленої тактики роботи із 3D-сканером; по-третє, відсутність осіб, які здатні навчити працівників практичних підрозділів користуванню лазерним 3D-сканером, адже практика використання їх в Україні майже відсутня; по-четверте, відсутність чітких процесуальних підстав для визнання допустимих доказів, зафіксованих і досліджених за допомогою технологій 3D-сканування.

У 2011 році було проведено випробування застосування 3D-ска-

нера в практичному підрозділі тоді ще Головного управління Міністерства внутрішніх справ у Харківській області. Було проведено апробацію можливостей лазерного сканування під час огляду місця дорожньо-транспортної пригоди за допомогою лазерного сканера "Leica Scan Station 2" (Швейцарія). Таку саму апробацію було проведено на місці дорожньо-транспортної пригоди за допомогою лазерного сканеру «FARO Laser Scanner Focus 3D 120» (Сполучені Штати Америки) на базі «криміналістичного полігону» Державного науково-дослідного експертно-криміналістичного центру Міністерства внутрішніх справ України [2]. Результати впровадження дають впевненість у тому, що технології 3D-сканування мають стати ефективним засобом доказування у кримінальних провадженнях. Переваги такого способу фіксації обстановки місця події є очевидними - це точність зафіксованих даних, наочність інформації, захист від спроб внесення будь-яких змін у данні (фальсифікації), та економія часу учасників слідчо-оперативної групи. Вважаємо доцільним звернути увагу науковців і практиків на напрямку розробки і використання у процесі доказування новітньої технології 3D-сканування.

Список бібліографічних посилань: 1. Терешкевич А. Застосування методу 3D-сканування об'єктів в експертній службі МВС України. Криміналістичний вісник. 2014. № 2 (22) с. 91-95. 2. Данець С. Застосування новітньої технології лазерного сканування під час огляду місця дорожньо-транспортної пригоди. Криміналістичний вісник. 2014. № 2 (22) с. 166-171. 3. Непорада А. Новітні технології в криміналістиці – 3D-сканування під час огляду місця події. Криміналістичний вісник. 2016. № 2 (26) с. 141-143.

Тетяна Вікторівна ГАНЖА,

*кандидат юридичних наук, доцент кафедри криміналістики,
судової експертології та домедичної підготовки факультету №1
Харківського національного університету внутрішніх справ;
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9769-486X>*

Данііл Сергійович ЮР'ЄВ,

*курсант групи 401 факультету №1
Харківського національного університету внутрішніх справ*

ПРО УДОСКОНАЛЕННЯ ТАКТИКИ ДОПИТУ

Узагальнення досвіду слідчої роботи, а також аналіз матеріалів кримінальних проваджень дають підстави стверджувати, що жодне доказування фактів кримінальних правопорушень не можна уявити